شاخەوانی بە مەرجی مردن!..
سەدیق سەعید ڕواندزی

چەند ساڵێكە لە هەرێمی كوردستاندا، دیاردەیەك لە ژێر ناوی بە ناو وەرزشی شاخەوانی سەریهەڵداوە، كە لە ڕاستیدا شوێنكەوتن و لاساییكردنەوە و جۆرێك لە مۆدی كۆمەڵایەتییە، نەك شاخەوانی بە مانا تەكنیكی و هونەری و وەرزشییەكەی. وەرزش وەك هەر بوارێكی دیكەی ژیان، تایبەتمەندییانەی خۆی هەیە و وەك چۆن ناشێ هەموو كەسێك شاعیر، ڕەخنەگر، وەرزشوان، داهێنەر بێت، بەو شێوەیەش ناشێ هەركەسێك پیادەڕەوییەكی بۆ شاخێك و بەردەلانێك كرد، ناو لە خۆی بنێت شاخەوان، بە بێ ئەوەی هیچ لەو بوارە شارەزا بێت. لە دنیادا، سەدان هەزار وەرزشوان هەن، بەلام چەندییان بوونە ڕۆنالدۆ، زیدان، محەمەد عەلی كەلای؟ ئایا ئەگەر هەر كەسێك ئەو وەرزشانەی كرد، مانای وایە ئیدی وەك ئەوانە شوناسی وەرزشی هەڵبگرێت؟ بۆیە شاخەوانی، وەرزشێكی هەستیار، وردو مەترسیدارە و ئەوەی لای ئێمە هەیە، فڕی بە سەر دنیای شاخەوانییەوە نییە. شاخەوانی، تەنها چوونە شاخ و نێو ژینگەی شاخاوی نییە، بەڵكو چێژ وەرگرتنە لە جوانی سرووشت، ژینگە، ڕامان و میدیتایسەنە، ئاوێزانبوونێكی ڕوحیانەیە و جۆرێكە لە یۆگای دەروونییانە و هزرییانە. شاخەوانەكان، بۆ ئەوەی ئەو وەرزشە ناكەن كە گەیشتنە هەر بەرد و هەرد و لوتكەیەك، سەلفییەك بگرن، ئەوان بۆ خەڵكی و بۆ سۆسیال میدیا، شاخەوانی ناكەن، بە حەز و دەرووندروستی و تەندرووستی و چێژ دەیكەن. هوشیارییەكی گەورەی وەرزشی و شساخەوانییان هەیە و بە ئاسانی هەڵنادەبردرێن. شاخەوانی ڕاستەقینە و پیشەمەند، بەدەست تەپۆلكەیەكەوە گیر ناخوات، لە بەرد و زنار وتیوەڕەی شاخەكاندا عاسێ نابن، لافاو نایانبات وەك ئەو بە ناو شاخەوانانەی قەرەداغ، چونكە شاخەوانان دەبێ بزانن لە كاتی بارانی بە خوڕو لێزمە، شیو و چەمەكان و دۆڵەكان، پڕ دەبن لە ئاو و لافاو دروست دەبێت و نابێ بچنە ئەو شوێنانە. شاخەوانان، بە ئاسانی بەرلوغم ناكەون، چونكە تەكتیك و هونەری پیادەڕەوی و شاخەوانی دەزانن. لەو ڕۆژانەی ڕابردوودا، لە چیای زۆسك بە داخەوە شاخەوانێك هەڵدێرا. ئەم چیایە، بەراورد بە هەر شاخێكی دیكەی كوردستان، شاخێكی زۆر ئاسایە و سرووشتێكی ئەوتۆی سەختی شاخاوی نییە، ئاسۆیی هەڵكەوتووە، دەتوانیت بە هەر شوێنێك مەبەستت بێت، بچیت، بەڵام چونكە شاخەوانانی ئێمە، تەنها وەرزشەكە دەكەن و هوشیاری و تەكنیكی شاخەوانی نازانن، ئیدی بە ئاسانی لە شاخ

هەڵدەدێرێن. بە پێی زانستی پزیشکی، ئەو کەسانەی نەخۆشی سیستی گورچیلە، ڕەقبوونی ماسوولکەکانی دڵ، نەخۆشی دڵ، شەکرە، بەرزە پەستانی خوێنیان هەیە، نابێ □ ماندووبن، دەتوانن وەرزشێکی ئاسایی ڕۆژانە بکەن، کە چی لە هەرێمی کوردستاندا، هەزاران کەس کە ئەو نەخۆشییە جۆراوجۆرانەیان هەیە دەچنە شاخ و گوایا وەرزشی شاخەوانی دەکەن، لەوێش بە نۆرەی دڵ، وەستانی گورچیلە، دابەزینی شەکرەی خوێن دەمرن. ئەمانە هەمووی نیشانەی نەشارەزایی، تێنەگەیشتن و نەبوونی هوشیارییە لە بارەی وەرزشی شاخەوانییەوە. ناکریچ هەرکەسیچك کۆڵە پشتێکی لە پشت بوو، دوو داری گرتە دەست، بەرەو چیایەك سەرکەوت ناو لەخۆی بنیچ شاخەوان. ئومێدەوارم کۆمەڵگەی ئێمە، لەبری ئەوەی مۆدخوازو شوێنکەوتت بێت، ئەوا پەرە بەکولتووری خوێندنەوە بدات، کتێب بکاتە هاودەمێکی هەمیشەیی خۆی، بۆ ئەوەی کۆمەڵگەکەمان هوشیار بێتەوە، بە کتێب هوشیار دەبینەوە و پێشدەکەوین، بەڵام بە شاخەوانی و بەند جوێنی نێو سۆسیال میدیا نا. سەردەمانێك، مارادۆنا لە لووتکەی وەرزشی جیهان بوو، کەچی دواتر تلیاك خۆرێکی لێ دەرچوو ئەوسەری دیار نەبێت،، بەڵام ئایا تا ئێستا سوکرات، بۆدلێر، گۆران، شێخ ڕەزاو لەیلی قاسم و عەبدولخالق مەعرو هەر زیندوو نین؟! ئەمە بەو مانایە نییە ئێمە دژی وەرزش و شاخەوانی بین نەخێر، بەڵکو مەبەستمان ئەوەیە ناکرێ مر□ق ل□گە عامی بچیچتە شامێ، چونکە ئەوکات فێری هیچ نا بێت !

سەدیق سەعید ڕواندزی